

KONTROLLUR EWROPEW GHALL-PROTEZZJONI TAD-DATA

Sommarju tal-Opinjoni dwar il-Proposta għal Direttiva dwar ċerti aspetti li jikkonċernaw kuntratti għall-provvediment ta' kontenut diġitali

(It-test shiħ ta' din l-Opinjoni jista' jinstab bil-Franċiż, bil-Ġermaniż u bl-Ingliż fuq is-sit elettroniku tal-KEPD www.edps.europa.eu)

(2017/C 200/07)

Il-KEPD jirrikonoxxi l-importanza tal-ekonomija xprunata mid-*data* għat-*tkabbir* fl-UE u l-prominenza tagħha fl-ambjent diġitali kif stabbilit fl-istrategġija tas-Suq Uniku Diġitali. Ahna argumentajna b'mod konsistenti favur is-sinerġiji u l-kumplimentarjetà bejn il-liġi għall-protezzjoni tal-konsumatur u tad-*data*. Ahna għalhekk nappoġġjaw l-għan tal-proposta tad-Direttiva tal-Kummissjoni ta' Diċembru 2015 dwar ċerti aspetti li jikkonċernaw kuntratti għall-provvediment ta' kontenut diġitali biex intejbu l-protezzjoni tal-konsumaturi li huma meħtieġa li jiżvelaw xi *data* bhala kundizzjoni għall-provvediment ta' "merkanzija diġitali".

Madankollu, aspekk wiehed tal-Proposta huwa problematiku, peress li se jkun applikabbli għal sitwazzjonijiet meta jithallas prezz għall-kontenut diġitali, iżda wkoll meta l-kontenut diġitali jkun ipprovdut bi skambju għal eżekuzzjoni korrispettiva li mhix fl-forma ta' *data* personali jew kwalunkwe *data* oħra. Il-KEPD iwissi kontra kwalunkwe dispożizzjoni ġdida li tintroduci l-idea li n-nies jistgħu jhallu bid-*data* tagħhom bl-istess mod kif ihallu bil-flus. Id-drittijiet fundamentali bħad-dritt għall-protezzjoni tad-*data* personali ma tistax titnaqqas għas-sempliċi interessi tal-konsumatur, u d-*data* personali ma tistax tiġi kkunsidrata bhala sempliċi komodità.

Il-qafas tal-protezzjoni tad-*data* li ġie adottat reċentement (il-"GDPR") għadu mhux kompletament applikabbli u l-proposta għal leġiżlazzjoni ġdida dwar il-Privatezza elettronika attwalment qed tiġi diskussa. Għaldaqstant, l-UE għandha tevita kull proposta ġdida li ttellef il-bilanċ delikat innegożjat mil-leġiżlatur tal-UE dwar ir-regoli tal-protezzjoni tad-*data*. Inizjattivi li jkkoincidu jistgħu involontarjament iqieghdu friskju l-koerenza tas-Suq Uniku Diġitali, li jirriżulta fil-frammentazzjoni regolatorja u l-inċertezza legali. Il-KEPD jirrakkomanda li l-UE tapplika l-GDPR bhala l-mezz biex jiġi regolat l-użu tad-*data* personali fl-ekonomija diġitali.

Il-kunċett ta' "*data* bhala eżekuzzjoni korrispettiva" — li mhux definit fil-proposta — jista' jikkawża konfużjoni dwar il-funzjoni eżatta tad-*data* fi tranżazzjoni partikolari. In-nuqqas ta' informazzjoni ċara mill-fornituri f'dan ir-rigward tista' żżid aktar diffikultajiet. Ahna għalhekk nissuġġerixxu, bhala mezz kif insolvu din il-problema, li jiġi kkunsidrat l-użu tad-definizzjoni ta' servizzi skont it-TFUE jew id-dispożizzjoni uzata mill-GDPR sabiex tiddefinixxi l-ambitu territorjali tiegħu.

Din l-Opinjoni teżamina bosta interazzjonijiet potenzjali tal-proposta mal-GDPR.

L-ewwel, id-definizzjoni wiesgħa ta' "*data* personali" skont il-leġiżlazzjoni tal-protezzjoni tad-*data* jista' jkollha l-effett li d-*data* kollha soġġetta għad-Direttiva proposta titqies bhala "*data* personali" skont il-GDPR.

It-tieni, il-kundizzjonijiet stretti li tahtom jista' jsir l-ipproċessar huma diġà stabbiliti fil-GDPR u ma jehtigux emenda jew addizzjoni skont id-direttiva proposta. Filwaqt li l-proposta tidher li tikkunsidra bhala leġittimu l-użu tad-*data* bhala eżekuzzjoni korrispettiva, il-GDPR jipprovd, perezempju, sett ġdid ta' kundizzjonijiet li jevalwaw il-validità tal-kunsens u li jiddeterminaw jekk tistax tiġi kkunsidrata bhala mogħtija liberament fil-kuntest tat-tranżazzjonijiet diġitali.

Fl-aħhar nett, id-drittijiet proposti mogħtija lill-konsumaturi biex tinkiseb id-*data* tagħhom mill-fornitur fi tmiem il-kuntratt u l-obbligu tal-fornitur li joqgħod lura milli juża d-*data* potenzjalment jkkoincidu mad-drittijiet ta' aċċess u tal-portabbiltà u mal-obbligu tal-fornitur li joqgħod lura milli juża l-obbligi tad-*data* u tal-kontrollur tad-*data* skont il-GDPR. Dan jista' involontarjament iwassal għal konfużjoni dwar ir-regim applikabbli.

1. INTRODUZZJONI U SFOND

1.1. Il-konsultazzjoni tal-KEPD mill-Kunsill

1. Fid-9 ta' Dicembru 2015, il-Kummissjoni Ewropea pprezentat żewġ proposti legiżlattivi għal regoli kuntrattwali godda għall-bejgħ online. Ir-regoli proposti dwar il-kuntratti diġitali jinkludu abbozzi ta' żewġ biċċiet ta' legiżlazzjoni:
 - Proposta għal Direttiva dwar ċerti aspetti li jikkonċernaw kuntratti għall-provvediment ta' kontenut diġitali ⁽¹⁾;
 - Proposta għal Direttiva dwar ċerti aspetti li jikkonċernaw kuntratti għall-bejgħ online ta' merkanzija (tangibbli) ⁽²⁾.
2. Iż-żewġ proposti għandhom jitqiesu bhala pakkett b'għanijiet komuni, b'mod partikolari biex jitneħħa x-xkiel ewlieni għall-kummerċ elettroniku transkonfinali fl-UE ⁽³⁾. Għal dak li jirrigwarda b'mod iktar speċifiku l-Proposta għal Direttiva dwar il-kuntratti għall-provvediment ta' kontenut diġitali lill-konsumaturi (iktar 'il quddiem "il-Proposta"), l-intenzjoni tagħha huwa li jkun hemm sett wiehed ta' regoli li jkopru kuntratti għall-bejgħ u l-kiri ta' kontenut diġitali kif ukoll kuntratti għas-servizzi diġitali ⁽⁴⁾. Fiz-żmien tal-adozzjoni tal-Proposta, il-KEPD ma giex ikkonsultat mill-Kummissjoni.
3. Fil-21 ta' Novembru 2016, il-Kumitat LIBE hareġ Opinjoni dwar il-Proposta ⁽⁵⁾. Fis-7 ta' Novembru 2016, il-Kumitat għas-Suq Intern u l-Harsien tal-Konsumatur (IMCO) tal-Parlament Ewropew u l-Kumitat għall-Affarijiet Legali (JURI) harġu abbozz ta' rapport kongunt dwar il-Proposta ⁽⁶⁾.
4. Attwalment, il-Kunsill qed jiddiskuti l-Proposta fi hdan il-Grupp ta' Hidma dwar Materji ta' Dritt Ċivili (Dritt Kuntrattwali). F'dan il-kuntest, fl-10 ta' Jannar 2017, il-Kunsill iddeċieda li jikkonsulta l-KEPD dwar il-Proposta. Il-KEPD jilqa' l-inizjattiva tal-Kunsill li jikkonsulta l-KEPD dwar din il-legiżlazzjoni importanti li tqajjem bosta mistoqsijiet fir-rigward tal-liġi tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tad-*data* personali. Din l-Opinjoni hija r-risposta tal-KEPD għat-talba tal-Kunsill.

1.2. Il-Proposta

5. Attwalment, il-provvediment ta' kontenut diġitali fil-livell tal-UE huwa parzjalment regolat mid-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Konsumatur ⁽⁷⁾, id-Direttiva dwar Termini Inġusti ⁽⁸⁾, u d-Direttiva dwar il-Kummerċ Elettroniku ⁽⁹⁾. Id-Direttiva dwar il-Bejgħ lill-Konsumatur mhix applikabbli, peress li d-definizzjoni ta' "oġġetti tal-konsumatur" f'dik id-Direttiva testendi biss għal "oġġetti tangibbli li jiċċaqalqu".
6. Bosta Stati Membri diġà adottaw regoli speċifiċi dwar il-kontenut diġitali, li johlqu differenzi fil-kamp ta' applikazzjoni u fil-kontenut bejn ir-regoli nazzjonali li jirregolaw dawn il-kuntratti ⁽¹⁰⁾. Il-Proposta għalhekk bihsiebha tipprovdi protezzjoni armonizzata tal-konsumaturi fejn hu kkonċernat il-kontenut diġitali. F'dan il-kuntest, il-Proposta tippredvi livell massimu ta' armonizzazzjoni.
7. Rigward il-kamp ta' applikazzjoni tal-Proposta, dan ikopri mhux biss prodotti diġitali (bhal films jew mużika, programmi tal-kompjuter, applikazzjonijiet tal-mowbajl, kotba elettronici) iżda wkoll servizzi diġitali (bhal pjattaformi tal-midja soċjali u s-servizzi ta' cloud computing). Biex kuntratt diġitali jaqa' fil-kamp ta' applikazzjoni tad-direttiva proposta, għandu jew jipprovdi prezz li għandu jithallas mill-konsumatur, jew il-konsumatur għandu "jipprovdi b'mod attiv *data* personali jew *data* oħra bhala eżekuzzjoni korrispettiva" ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ċerti aspetti li jikkonċernaw kuntratti għall-provvista ta' kontenut diġitali, COM/2015/0634, Disponibbli fuq <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1450431933547&uri=CELEX:52015PC0634>

⁽²⁾ Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ċerti aspetti li jikkonċernaw kuntratti għall-bejgħ online u bejgħ iehor b'distanza ta' prodotti, COM/2015/0635 final.

⁽³⁾ Għal aktar informazzjoni, ara http://ec.europa.eu/justice/contract/digital-contract-rules/index_en.htm.

⁽⁴⁾ F'dan il-kuntest, diġà kien sar tentattiv mill-Kummissjoni: ara l-Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar Liġi Komuni Ewropea dwar il-Bejgħ, COM/2011/0635 final; din il-proposta kienet abbandunata mill-Kummissjoni.

⁽⁵⁾ Disponibbli fuq <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2F%2fEP%2f%2fNONSGML%2bCOMPARL%2bPE-582.370%2b03%2bDOC%2bPDF%2bV0%2f%2fEN>

⁽⁶⁾ Disponibbli fuq <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2F%2fEP%2f%2fNONSGML%2bCOMPARL%2bPE-592.444%2b01%2bDOC%2bPDF%2bV0%2f%2fEN>

⁽⁷⁾ Id-Direttiva 2011/83/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-25 ta' Ottubru 2011 dwar drittijiet tal-konsumatur, li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE u d-Direttiva 1999/44/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li tassar id-Direttiva tal-Kunsill 85/577/KEE u d-Direttiva 97/7/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (ĠU L 304, 22.11.2011, p. 64).

⁽⁸⁾ Id-Direttiva tal-Kunsill 93/13/KEE tal-5 ta' April 1993 dwar klawżoli inġusti f'kuntratti mal-konsumatur (ĠU L 95, 21.4.1993, p. 29).

⁽⁹⁾ Id-Direttiva 2000/31/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-8 ta' Ġunju 2000 dwar ċerti aspetti legali tas-servizzi minn soċjetà tal-informazzjoni, partikolarment il-kummerċ elettroniku, fis-Suq Intern ('Direttiva dwar il-kummerċ elettroniku') (ĠU L 178, 17.7.2000, p. 1).

⁽¹⁰⁾ Ara l-Memorandum ta' Spjegazzjoni tal-Proposta, paġna 3.

⁽¹¹⁾ Ara l-Artikolu 3 (1) tal-Proposta.

8. Il-Proposta tintroduċi “gerarkija ta’ rimedji” fil-każ ta’ nuqqas ta’ konformità tal-kontenut diġitali jew tas-servizz ipprovdut mill-bejjiegh, u tipprevedi d-dritt tal-konsumatur li jerga’ jiehu pussess tad-*data* fi tmiem il-kuntratt f’format tad-*data* li jintuża b’mod komuni”⁽¹⁾. Il-Proposta timponi wkoll l-obbligu għall-fornituri biex iżommu lura milli jagħmlu użu mid-*data* pprovduta bhala eżekuzzjoni korrispettiva wara t-terminazzjoni tal-kuntratt⁽²⁾.
9. Il-Proposta tirreferi għall-kunċett ta’ *data* personali fi tliet sitwazzjonijiet:
- l-użu ta’ *data* (inkluża *data* personali) bhala “eżekuzzjoni korrispettiva li mhijiex flus”⁽³⁾;
 - referenza għal *data* li hija “strettament neċessarja għall-eżekuzzjoni tal-kuntratt”⁽⁴⁾;
 - referenza għal “*data* oħra prodotta jew iġġenerata permezz tal-użu min-naħa tal-konsumatur tal-kontenut diġitali”⁽⁵⁾.
10. Ir-referenza għall-kunċett tad-*data* personali tohq interazzjoni potenzjali bejn il-Proposta u r-regoli għall-protezzjoni tad-*data*, kif stipulat, fost oħrajn, fid-Direttiva dwar il-Protezzjoni tad-Data 95/46/KE⁽⁶⁾ u l-GDPR⁽⁷⁾. Barra minn hekk, kif iddikjarat fil-Proposta, id-Direttiva hija maħsuba biex tkun mingħajr preġudizzju għall-protezzjoni ta’ individwi rigward l-ipproċessar ta’ *data* personali⁽⁸⁾. Għalhekk, din l-Opinjoni se tindirizza l-interazzjoni bejn il-Proposta u l-qafas attwali u futur dwar il-protezzjoni tad-*data* tal-UE⁽⁹⁾.

KONKLUŻJONI

79. Il-KEPD jilqa’ l-inizjattiva tal-Kummissjoni li għandha l-intenzjoni li tagħti protezzjoni wiesgħa lill-konsumaturi fl-UE, billi testendi din il-protezzjoni għall-“merkanzija diġitali”, u billi tinkludi l-każijiet fejn il-konsumaturi ma jhallsux prezz fi flus.
80. Il-KEPD jirrikonoxxi l-importanza li jkun hemm regoli ċari u aġġornati li jistgħu jakkumpanjaw u jrawmu l-iżvilupp tal-ekonomija diġitali. F’dan ir-rigward, il-KEPD ikompli jsegwi attivament l-inizjattivi tal-Kummissjoni dwar is-Suq Uniku Diġitali peress li l-importanza tad-*data* bhala sors ta’ tkabbir u innovazzjoni hija fil-qalba ta’ dawn l-inizjattivi.
81. F’dan il-kuntest, ahna nilqgħu l-inizjattiva tal-Kunsill li jikkonsulta lill-KEPD. Din hija għall-KEPD opportunità biex jiġu indirizzati bosta rakkomandazzjonijiet u messaġġi lil-legiżlaturi, fid-diskussjoni tal-Proposta sottomessa lill-KEPD.
82. Dwar l-interazzjoni tal-Proposta mal-liġi dwar il-protezzjoni tad-*data*:
- il-Proposta tqajjem numru ta’ kwistjonijiet minhabba n-natura tad-drittijiet fundamentali ta’ din id-*data* u l-protezzjoni speċifika mogħtija lil din id-*data* skont il-qafas tal-protezzjoni tad-*data* tal-UE;
 - il-Proposta għandha tevita li tinkludi dispożizzjonijiet li jistgħu jolqtu l-qafas tal-protezzjoni tad-*data*, peress li l-Proposta hija bbażata fuq l-Artikolu 114 TFUE, li ma għadux il-baži xierqa biex jiġi rregolat l-ipproċessar tad-*data*;
 - il-Proposta ma għandha bl-ebda mod tbiddel il-bilanċ misjub mill-GDPR rigward iċ-ċirkostanzi li fihom l-ipproċessar tad-*data* personali jista’ jsir fis-suq diġitali.

⁽¹⁾ Ara l-Artikolu 13 (2) (c) tal-Proposta.

⁽²⁾ Ara l-Artikolu 13 (2) (b) tal-Proposta.

⁽³⁾ Ara l-Artikolu 3 (1) u (4), l-Artikolu 13(2) (b), l-Artikolu 15(2)(c) u l-Artikolu 16(4)(a) tal-Proposta.

⁽⁴⁾ Ara l-Artikolu 3(4) tal-Proposta.

⁽⁵⁾ L-Artikolu 13(2) (b) u l-Artikolu 16(4) (b) tal-Proposta.

⁽⁶⁾ Id-Direttiva 95/46/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta’ Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta’ individwi fir-rigward tal-ipproċessar ta’ *data* personali u dwar il-moviment liberu ta’ dik id-*data* (GU L 281, 23.11.1995, p. 31).

⁽⁷⁾ Ir-Regolament (UE) 2016/679 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-27 ta’ April 2016 dwar il-protezzjoni tal-persuni fiżiċi fir-rigward tal-ipproċessar ta’ *data* personali u dwar il-moviment liberu ta’ tali *data*, u li jhassar id-Direttiva 95/46/KE (Regolament Ġenerali dwar il-Protezzjoni tad-Data) (ĠU L 119, 4.5.2016, p. 1).

⁽⁸⁾ L-Artikolu 3 (8) tal-Proposta.

⁽⁹⁾ Attwalment, fil-kuntest tal-analiżi tal-Proposta, it-testijiet ewlenin applikabbli huma d-Direttiva 95/46/KE li se tithassar u tiġi sostituta mir-Regolament (UE) 2016/679, u d-Direttiva 2002/58/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta’ Lulju 2002 dwar l-ipproċessar tad-*data* personali u l-protezzjoni tal-privatezza fis-settur tal-komunikazzjoni elettronika (Direttiva dwar il-privatezza u l-komunikazzjoni elettronika) (ĠU L 201, 31.7.2002, p. 37) (imsejha wkoll “Id-Direttiva dwar il-Privatezza elettronika”). Jenhtieg li d-Direttiva dwar il-Privatezza elettronika tithassar mill-Proposta riċenti għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar ir-rispett għall-ħajja privata u l-harsien tad-*data* personali f’komunikazzjonijiet elettronici u li jhassar id-Direttiva 2002/58/KE, l-10 ta’ Jannar 2017, COM (2017) 10 final (Regolament dwar il-Privatezza u l-Komunikazzjonijiet Elettronici).

83. Dwar l-użu tad-*data* bhala eżekuzzjoni korrispettiva:

- il-KEPD iqis li t-terminu “*data* bhala eżekuzzjoni korrispettiva” ghandu jiġi evitat;
- f’dan is-sens il-KEPD joffri alternattivi:
 - l-użu tal-kunċett ta’ “servizzi” fil-liġi tal-UE jista’ jkun utli meta jiġi kkunsidrat kif jiġu koperti servizzi meta ma jithallasx prezz;
 - il-kamp ta’ applikazzjoni tal-GDPR li jkopri l-offerta ta’ oġġetti u servizzi irrispettivament minn jekk hlas hux mitlub jista’ wkoll ikun konsiderazzjoni utli.

84. Dwar l-interazzjoni tal-Proposta mal-GDPR:

- b’konsiderazzjoni tad-definizzjoni wiesgħa ta’ *data* personali, huwa probabbli li kważi d-*data* kollha pprovduta mill-konsumatur lill-fornitur tal-kontenut diġitali se tiġi kkunsidrata bhala *data* personali;
- il-KEPD jirrakkomanda li jiġi evitat li wiehed jirreferi għad-*data* pprovduta (attivament) mill-konsumatur peress li tikkontradixxi r-regoli eżistenti u futuri dwar il-protezzjoni tad-*data*;
- il-Proposta għandha tiddikjara b’mod esplicitu li d-*data* pproċessata mill-fornituri għandha tintuża biss sakemm dan huwa konformi mal-qafas tal-protezzjoni tad-*data* tal-UE, inkluż il-GDPR u l-leġiżlazzjoni dwar il-Privatezza elettronika;
- il-KEPD jirrakkomanda li l-Artikoli 13 u 16 tal-Proposta jirreferu għall-GDPR meta jkunu involuti d-drittijiet għat-thassir u d-dritt għall-aċċess tad-*data* tal-persuna stess, sal-punt li d-*data* personali hija kkonċernata. Jekk *data* mhux personali (“*data* ohra”) tiġi pproċessata, il-KEPD jirrakkomanda li d-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 13 u 16 għandhom ikunu allinjati mar-reġim ipprovdut fil-GDPR għall-finijiet ta’ konsistenza.

Brussell, l-14 ta’ Marzu 2017.

Giovanni BUTTARELLI

Kontrollur Ewropew għall-Protezzjoni tad-Data
